به نام خدا

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی قزوین

دانشکده پرستاری و مامایی

طرح درس: نظریه ها و الگوهای پرستاری و کاربرد آنها

رشته: کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس

تعداد واحد: ۱/۵ واحد نظری(۲۶ ساعت)-۰/۵ کاراموزی(۲۶ ساعت)

نوع واحد: نظری - کارآموزی

مدرسین : خانم دکتر لیلی یکه فلاح، آقای دکتر سلیمانی و خانم دکتر مرضیه خاتونی (مسئول درس)

شرح درس:

رشد حرفه پرستاری، زاییده رویکرد علمی و تولید دانش و نظریه های مرتبط با موضوعات حرفه و بر مبنای دانش تجربی است. نظریه و الگوها در واقع همان دانش اختصاصی و ویژه پرستاری هستند که نحوه به کارگیری دانش و مهارت‌های مراقبتی و درمانی را هدایت و تسهیل می‌کنند. فراگیران در این درس نحوه به کارگیری نظریه‌های پرستاری را در مراقبت از مددجویان می آموزند.

هدف کلی:

آشنایی فراگیران با انواع الگوها و نظریه های پرستاری، خاستگاه و نحوه به کارگیری آنها در عملکرد پرستاری به گونه‌ای که منجر به رشد تفکر انتقادی فراگیران و انجام مراقبت نظریه محور گردد. دستاورد اصلی این درس، معرفی چارچوب های نظری مناسب و هدفمند به فراگیران جهت به کارگیری در ارایه مراقبت های پرستاری به مددجویان در محیط های مختلف مراقبتی و بازتوانی می باشد.

الف: نظری (۲۶ ساعت)

- مروری بر تاریخچه و هدف نظریه پردازی در پرستاری و دسته بندی انواع نظریه ها
- مفهوم نظریه، الگو و مفاهیم زیربنایی در نظریه‌ها
- کاربرد فرایند پرستاری در قالب نظریه های پرستاری در مراقبت از مددجویان بر اساس رویکردهای استاندارد
- آشناسازی فراگیران با نظریه های پرستاری (نظریه‌های راجرز، روی، اورم، جانسون ، کینگ، واتسون و ...) بر اساس اجزای اصلی یک نظریه (معرفی نظریه پرداز، باورهای فلسفی، مفاهیم اصلی، گزاره های ارتباطی و غیر ارتباطی، فرایند پرستاری).
- اصول، شرایط، نحوه انتخاب و به کارگیری نظریه ها در عملکرد پرستاری.

وظایف دانشجو: از آنجایی که شیوه های یادگیری فراگیر محور در آموزش این درس استفاده می شود، از این رو حضور فعال و شرکت در بحث های گروهی و ارائه پروژه های گام به گام و به موقع در طول ترم از اهمیت خاصی برخوردار است.

به هنگام تدریس مباحث مربوط به انواع الگوها و نظریه های پرستاری

- **هر دانشجو موظف است که در طول ترم یکی از نظریه های پرستاری را به انتخاب اساتید درس بر اساس آخرین منابع آماده و در کلاس ارایه دهد.**
- **دانشجو موظف است در هر جلسه نقد، با انتخاب ۱ مقاله مناسب و چک لیست مناسب جهت نقد آن به ارزیابی نقادانه مقاله به طور شفاهی (با استفاده از وسایل سمعی بصری) و کتبی بپردازد.**

References:

1. Meleis, A. I. *Theoretical Nursing: Development & Progress*. 5th ed., Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins. (آخرین چاپ)

2. Alligood, Martha Raile & Tomey, A. Marriner. *Nursing Theory: Utilization & Application*. 5th ed. St. Louis: Mosby. (آخرین چاپ)

3. Alligood, Martha Raile & Tomey, A. Marriner. *Nursing Theorists and Their Work*. 8th ed., St. Louis: Mosby, Inc. (آخرین چاپ)

4. McEwen, Melanie & Wills, Evelyn M. *Theoretical Basis for Nursing*. 4th ed., Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins. (آخرین چاپ)

5. Fawcett, Jacqueline. *Contemporary Nursing Knowledge: Analysis and Evaluation of Nursing Models and Theories*. 3rd ed., Philadelphia: F. A. Davis Company. (آخرین چاپ)

نحوه ارزشیابی دانشجو

موضوع ارزشیابی	نمره
حضور فعال در کلاس و بحث گروهی	**۱۰ درصد**
ارایه نظریه یا تئوری انتخابی	**۳۰ درصد**
آزمون پایانی	**٦۰ درصد**
جمع نمرات	**۱۰۰ درصد**

جدول زمانبندی درس تئوری‌های پرستاری

جلسه	رئوس مطالب	نوع جلسه	مدرس	ساعت
۱	مبانی مقدماتی: تاریخچه، هدف نظریه‌پردازی، دسته‌بندی نظریه‌ها/ مفاهیم پایه و چارچوب عملیاتی: نظریه، الگو، مفاهیم زیربنایی	نظری	دکتر خاتونی	۲
۲	کاربرد فرایند پرستاری در ارایه مداخلات مبتنی در تشخیص های پرستاری	نظری	دکتر خاتونی	۲
۳	تئوری روی (سازگاری)	نظری	دکتر خاتونی+دانشجو	۲
۴	تئوری هندرسون(مفهوم سلامتی و بیماری)	نظری	دکتر خاتونی+دانشجو	۲
۵	تئوری راجرز (انسان واحد)	نظری	دکتر سلیمانی+ دانشجو	۲
۶	تئوری جانسون (مدل رفتاری)	نظری	دکتر سلیمانی+ دانشجو	۲
۷	تئوری پپلائو (روابط بین‌فردی)	نظری	دکتر سلیمانی+ دانشجو	۲
۸	تئوری اورلاندو (فرآیند پویا) + نیومن (سیستم‌ها)	نظری	دکتر سلیمانی+ دانشجو	۲
۹	تئوری واتسون (مراقبت انسانی)	نظری	دکتر یکه فلاح+ دانشجو	۲
۱۰	تئوری اورم (خودمراقبتی)	نظری	دکتر یکه فلاح+ دانشجو	۲
۱۱	تئوری کینگ (تعامل و هدف)	نظری	دکتر یکه فلاح+ دانشجو	۲
۱۲	تئوری نایتینگل(پرستاری نوین)+ پارسه(تکوین انسانی)	نظری	دکتر خاتونی+ دانشجو	۲
۱۳	تئوری کولکابا (آسایش) + جمع‌بندی و نقد نظریه‌ها	نظری	دکتر یکه فلاح+ دانشجو	۲